

El carrer de Banyoles

44

Fins a l'any 1902, el carrer de Banyoles s'acabava a la muralla de l'Areny, molt a prop del portal dels Albadiners, més conegut el segle passat com a portal de l'Àngel, pel relleu escultòric que en decorava la llinda. El 1902 van desaparèixer muralla i portal, i els habitants del carrer de Banyoles van veure's de sobte oberts a la Rambla Verdaguer, convertida en plaça de Catalunya a mitjans anys seixanta.

Però, el carrer sembla no haver-se assabentat d'aquestes novetats i el seu aspecte continua essent el característic de la Girona grisa i negra. Estret —ni tan sols hi pot passar un cotxe—, franquejat per alts i antiquíssims edificis que cauen a trossos i regalimen humitat, viu ignorant de la llum i la modernitat que hi ha uns metres més avall.

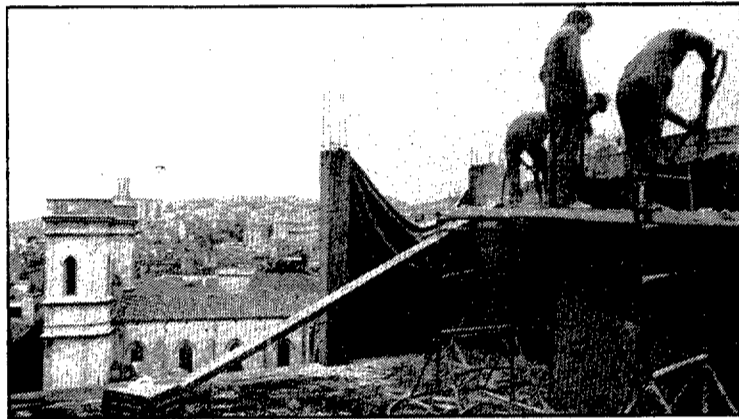
Tots els estudiosos coincideixen que el nom del carrer, que és molt antic, no pot haver estat posat en honor de la ciutat del llac, ja que el costum d'introduir noms de pobles, ciutats, províncies o regions és molt recent, del nostre segle, i no es practicava en èpoques anteriors.

Hom suposa més aviat que pot procedir del cognom Vinyoles o Banyoles arran del fet que aquesta família hi tingués el domicili o bé propietats. Els dubtes apareixen, però, quan hom constata que el 1839 ja apareix escrit com a «Bañolas». Un estudi municipal sobre la toponímia urbana datat el 1876 reconeix com a més probable l'origen Vinyoles, però proposa que s'oficialitzi com a Banyoles, ja que així en diu tothom.

Mossèn Jaume Marquès esmenta, en referir-se al carrer d'en Vern, que el llibre de «Censos dels Aniversaris de la Seu» es refereix al «carrer d'en Vern, ans d'en Banyoles», i suposa que aquest llinatge hi tenia una casa que donava als dos carrers.

Una imatge per a la història, una foto irrepètible: un bolet que va créixer més del compte. El seu costat es veu clarament l'entrada al carrer de Banyoles (Foto: arxIU PUNT DIARI)

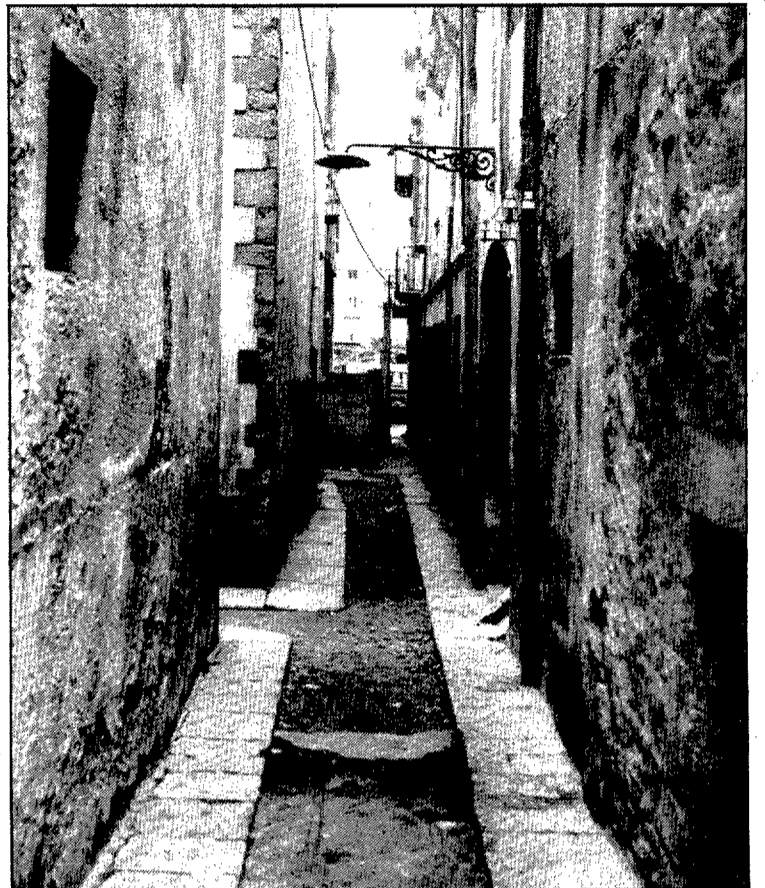

L'enderrocament dels quatre pisos superiors del bolet van constituir una victòria de la democràcia municipal enfront de la gestió dels ajuntaments franquistes (Foto: arxIU PUNT DIARI)

EL BOLET

Dos edificis característics flanquegen l'entrada al carrer des de la plaça Catalunya. El de l'esquerra, amb arcs de pedra als baixos i entrada per la placeta d'en Vern, és conegut perquè hi té el consultori el dentista Siqués i perquè hi ha les dependències del Tribunal Tutelar de Menors. L'edifici de la banda dreta, inacabat, és conegut com «el bolet» i fou objecte d'un llarg plet entre propietaris i Ajuntament, que guanyà aquest últim.

La història d'aquest «bolet» aixecat a la plaça de Catalunya cantonada amb el carrer de Banyoles, es remunta a l'època en què era alcalde el senyor Bonet Cuffi, que, el 12 de juliol de 1968, va concedir a l'empresa Euritmia llicència per aixecar un edifici de deu pisos al número 14 de la Rambla Verdaguer. (actualment la denominació de la Rambla Verdaguer ha desaparegut oficialment, per acord municipal del 20 de gener de 1978, i la numeració ha estat incorporada a la plaça Catalunya).

El carrer de Banyoles, en una fotografia del mes d'abril de 1976. Al fons es veu la tanca de les obres de construcció del bolet (Foto: arxIU d'imatges de l'Ajuntament de Girona)

Les obres van començar just quan, l'any 1973, el governador civil va designar com a nou alcalde Ignasi de Ribot. En ell li va pertocar presidir la vida municipal els anys de la transició, en els quals les protestes populars ja no podien ser sistemàticament ignorades. L'atemptat estètic que suposava el bolet, emergint per damunt les cases confrontants, va aixecar una mar de queixes i l'Ajuntament va fer aturar les obres el 26 de març de 1976, declarant caducada la llicència.

Amb les obres aturades, el cas va entrar a la via judicial i, el 4 de març de 1980, el Tribunal Suprem confirmava la sentència de l'Audiència de Barcelona en el sentit que calia enderrocar els pisos que s'aixecaven per damunt dels edificis del costat. El nou ajuntament democràtic va haver de negociar les indemnitzacions als propietaris, ja que la il·legalitat l'havia comès l'Ajuntament quan va concedir la llicència, i no els propietaris, que hi treballaven amb tots els papers en regla. Aquesta negociació no ha acabat encara i està pendent d'una sentència del Tribunal Suprem. Euritmia reclama 52 milions, l'Audiència Provincial ha dictat sentència per dotze milions i l'Ajuntament diu que no li pertoca pagar res, perquè la reclamació per danys i perjudicis fou presentada fora de termini.

Les obres d'enderrocament, començades el 2 de febrer de 1982 li van costar a l'Ajuntament quatre milions sis-cents vint-i-cinc mil pessetes. El 12 d'abril les obres es donaven per acabades. El que havia de ser un edifici de planta baixa, vuit pisos, àtic i sobreàtic, havia quedat en planta baixa i quatre pisos.

Des d'aleshores no s'ha fet res més a l'edifici per acabar-lo, i ha quedat en l'esquelet. Amb motiu de la campanya electoral per les municipals, el mes d'abril de 1983 el pintor Josep Perpiñà, militant d'Unió Democràtica, va cobrir els espais buits del primer i

l'últim pis amb uns plafons de propaganda electoral de la coalició Convergència i Unió: els espais del segon i el tercer pis amb uns dibuixos on es llegeix «Acció», que era l'eslògan de la campanya, i la planta baixa amb paisatges urbans de Girona. La propaganda electoral fou renovada per les eleccions al Parlament de Catalunya de maig de 1984, a favor de la mateixa coalició, i posteriorment un grup ecologista hi enganxà cartells reclamant la repoblació dels boscos incendiats de la muntanya dels Àngels, cosa que originà la definitiva retirada dels plafons de propaganda, el mes passat.

LA PLAÇA DE LES BEATES

Després del bolet, a mà dreta, hi ha una casa mig abandonada, i després hi ha una sortida, igualment estreta, cap a la plaça del general Marvà. Més amunt, al carrer de Banyoles hi ha uns esglaons que donen pas al tros final del carrer, un cul de sac amb casetes de planta baixa que tenen l'entrada convertida en un jardí. El carrer s'acaba a la tanca del convent de les Beates, i actualment al nou edifici d'habitatges que la Generalitat ha fet en el solar d'aquell convent, enderrocat el 28 de gener de 1983. En el futur, segons les previsions del Pla Especial del Barri Vell, el carrer haurà d'obrir-se a la plaça empedrada que és previst de fer entre el nou edifici d'habitatges i la muralla. Aquesta plaça empedrada quedarà unida a la del general Marvà quan s'enderroquin els edificis de la part superior de la plaça, i també el que dona al carrer de Banyoles per darrera i a la plaça del general Marvà per davant. El carrer s'acabarà aleshores on hi ha l'actual passadís cap a la plaça. Aquesta obertura significarà per al carrer de Banyoles, quan es faci, una mesura semblant a la que li va suposar, fa vuitanta-dos anys, a l'altre extrem, l'enderrocament de la muralla de l'Areny.

J. Fabre

ROLEX

Lady-Datejust

Quera
JOIERS

Argenteria, 22 - Tel. 204690 - Av. Jaume I, 35 - Tel. 209831 - GIRONA
11 de Septembre, 36 - Tel. 314813 - PALAMOS
Avda. de Rhoda, 181 - Tel. 257146 - ROSES
Major, 41 - Tel. 320489 - S. FELIU DE GUIXOLS